

Az üzleti rendezvények vizsgálata a fenntartható szemlélet tükrében

A MAGYAR REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TÁRSASÁG XX. VÁNDORGYŰLÉSE

Turizmus aktuális tendenciái

BOROS Kitti

Egyetemi tanársegéd, PhD-hallgató
Budapesti Corvinus Egyetem
Fenntartható Fejlődés Intézet, Turizmus Tanszék

kitti.boros@uni-corvinus.hu

Budapest, 2022. október 7.

A fenntartható fejlődési keretrendszer és a turizmus

- Negatív környezeti és társadalmi hatások (Budeanu, 2005)
- Ellentmondásos viszony (Wheeler, 2012), a fenntartható fejlődési keretrendszer nem alkalmazható egy az egyben a turizmusra (Sharpley 2000)
- Két irányzat:
 - **Fenntarthatóság a turizmusban ~ normatív orientáció** (Bramwell et al., 2017; Passafaro, 2020)
 - **Nemnövekedés elméletek** – turizmus újradefiniálása – helyi társadalmak irányából közelíteni (Higgins-Desbiolles et al., 2019) De! A turisztikai célok továbbra is **gazdasági növekedésre** irányulnak (Mihalic, 2020)
- Az ágazat lassan sajátítja el a fenntarthatósági megközelítést → **szakadék az elmélet és a gyakorlati megvalósítás között** (Mihalic, 2020; Sharpley, 2020) → felelős turizmus

A fenntartható és felelős turizmus értelmezései

- **Turizmus fenntarthatósága:** Cél: minőség javítása, társadalmi struktúrák és viselkedési rendszerek átalakítása a fenntartható fejlődés irányába (Bramwell et al., 2017; Passafaro, 2020)
- **Felelős turizmus:** a turizmus szereplőinek viselkedése van fókuszban, tevékenységük fenntarthatóság felé való elmozdulásának vállalása (Goodwin, 2011; Happ, 2014)

Értelmezések – vizsgálandó terület

- **Konszenzusra** van szükség tudományos és gyakorlati értelemben (Albrecht et al., 2021)
 - Keretek és iránymutatások – gyakorlatban követni, ellenőrizni kell
 - Turizmust irányítók értelmezéseinek vizsgálata

Fenntartható gyakorlatok a turizmusban

- Fenntartható gyakorlatok **jellemzően**: energiagazdálkodás, hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás (Bohdanowicz, 2005; Chan, et al., 2009; Faulk, 2000; Mensah, 2006; Park, 2009; Sloan, et al., 2004)
- **Fenntartható gyakorlatok bevezetésének**
 - **előnyei**: költségmegtakarítás, imázsépítés, versenyelőny, ügyfélhűség, elismerés, munkavállalók megtartása (Forte, 1994; Mensah, 2006; Dodds, 2008)
 - **hátrányai**: bevezetés költségei (Tzschentke et al., 2008)
- **Fogyasztók** környezettudatosabbá válása (Moise et al., 2021)
- Fenntarthatósággal kapcsolatos kompetenciák jelen vannak az ágazatban, de a fenntarthatósági gyakorlat még mindig **kihívás** (Alberton et al., 2020)

Módszertan és kutatási kérdések

- Kvalitatív kutatás – I. fázis mélyinterjúk (2021. október-november)
- 7 szálláshelyszolgáltató
- Időtartam: 30-60 perc
- Kritérium: rendezvényszervezés és fenntarthatósági szemlélet iránti elkötelezettség
- Keresőszavak: „fenntartható szálláshelyek”, „zöld szálláshelyek”, „környezettudatos szálláshelyek”
- Induktív elemzés, Nvivo szoftver, Mind mapek: Cmap

K1. A rendezvényszervezéssel foglalkozó, hazai szálláshelyszolgáltatók milyen **értelmezéseket** társítanak a fenntarthatósághoz?

K2. A rendezvényszervezéssel foglalkozó, hazai szálláshelyszolgáltatók milyen **felelősséget** tulajdonítanak a turizmus főbb szereplőinek a fenntarthatóság gyakorlatba történő átültetésében?

K3. A hazai szálláshelyszolgáltatók milyen **gyakorlatokat** valósítanak meg és tartanak relevánsnak a fenntarthatóság jegyében a rendezvényszervezés területén?

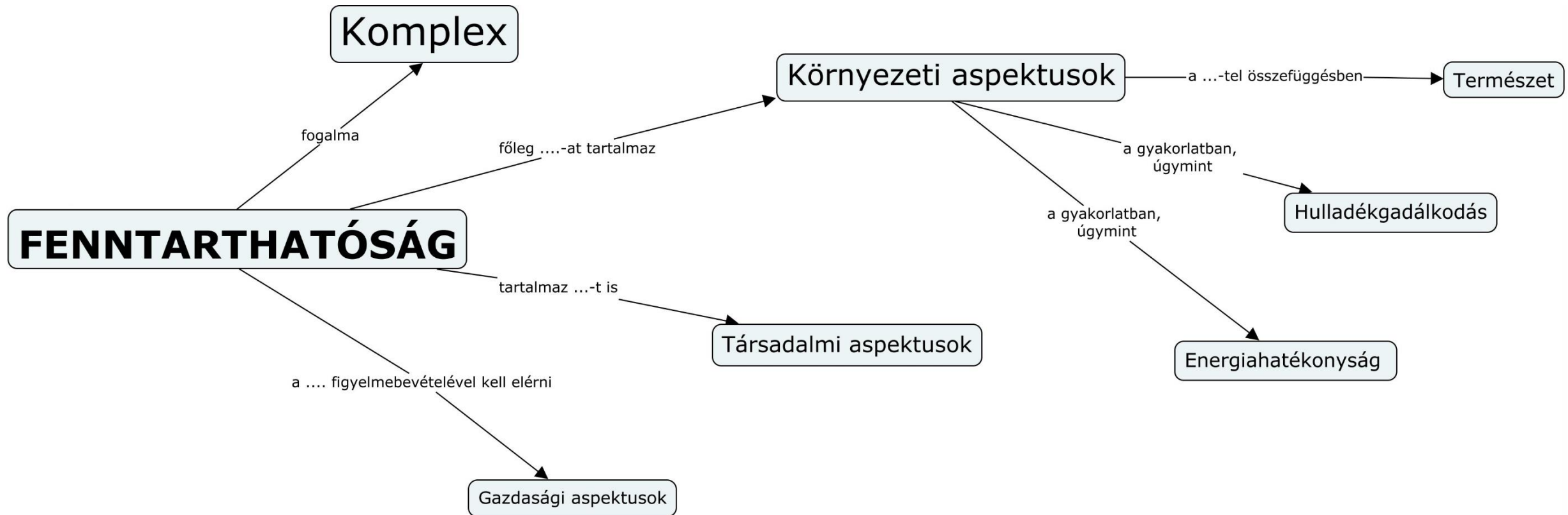

Interjúalanyok

Nr.	Szálláshely típusa	Lokáció	Mintába kerülés indikációja
1	Hotel*** és kemping	Gyöngyös-Sástó, Heves megye	Zöld Szálloda
2	Hotel***** (nemzetközi szállodalánc tagja)	Budapest	Zöld Szálloda
3	Vendégház, kemping és rendezvényhelyszín	Szarvaskő, Heves megye	blog.szallas.hu
4	Hotel***** (nemzetközi szállodacsoport tagja)	Sárvár, Vas megye	Zöld Szálloda
5	Hotel*****	Zsámbék, Pest megye	Zöld Szálloda
6	Hotel*****	Zalakaros, Zala megye	Fenntarthatósági törekvések
7	Hotel*** (magyar szállodalánc tagja)	Gyula, Békés megye	Zöld Szálloda

A fenntarthatóság általános értelmezése

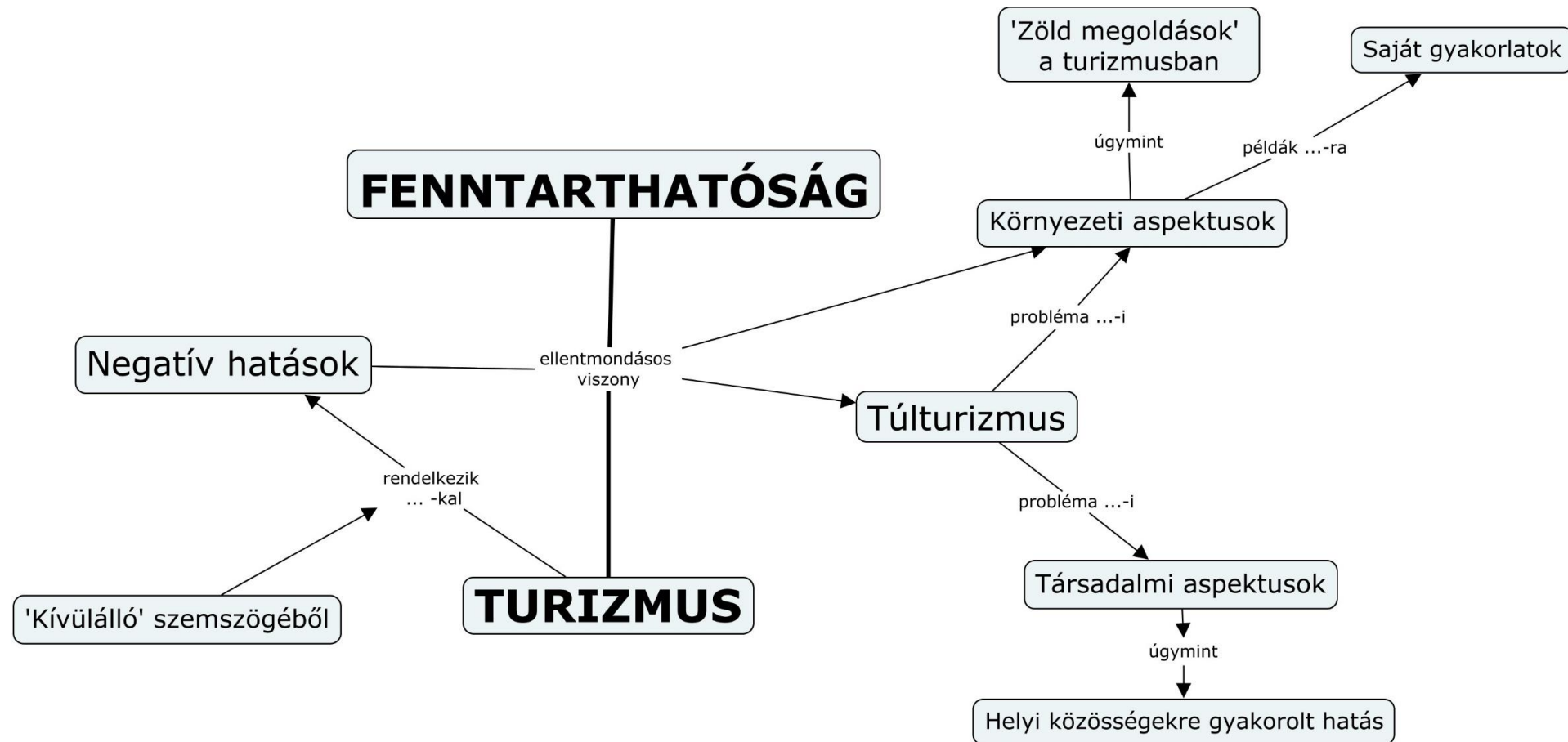
A turizmus és a fenntarthatóság összefüggéseinek értelmezése

- Ellentmondásos viszony
- Kívülálló szemszög
 - Lehetőség megoldási javaslatok, jó gyakorlatok megfogalmazására
- Túlturizmus említése – társadalmi pillér
 - Még ha nem is érintettek

*„Sajnos a turizmusnak **nem olyan jó a hírneve.** Mindenki rögtön a repülésre gondol, és hogy ez mekkora kárt okoz. **Mi azt szeretnénk megmutatni,** hogy a luxusturizmus és a fenntarthatóság nagyon **jól működhet együtt.**”*

*„Mit kellene tenni, hogy mégse erről legyen ismert (...) hogy **ne ez jusson rögtön mindenkinek eszébe** erről az iparágról.”*

A turizmus és a fenntarthatóság összefüggései a szállásadók értelmezésében

„Kinek a felelőssége?”

- Mindenkié – a lehetőségekhez mért cselekvés elvárható az ágazat összes szereplőjétől
- Saját felelősség elismerése
- Szolgáltatók-fogyasztók
- Ahol szélesebb érintetti kört jelöltek meg, ott az állami és a nemzetek feletti szabályozásokat hangsúlyozták
- Edukáció

Szálláshelyszolgáltatók fenntartható gyakorlatai a rendezvény szervezés területén

- A relevánsnak tartott gyakorlatok kiegészítik az értelmezési dimenziót
- Energiahatékonysági (napenergia, épületgépészet), hulladékgazdálkodási (szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás) gyakorlatok (összhangban az értelmezésekkel)
- F&B terület és beszerzés (kiegészíti az értelmezés dimenzióit): helyi termelők (és kézművesek) preferálása, élelmiszerhulladék problémája, saját fűszerkert
- Legnagyobb nehézségként a szállodák az élelmiszerhulladék kérdését jelölték meg, a vendégházak a szabályozások átláthatatlanságát

Következtetések

- Értelmezések – környezeti szempontok túlsúlya
- Turizmus és fenntarthatóság viszonyának ellentmondásossága – vállalati gyakorlatok a válasz
- A belföldi célcsoportok jelentősége nem jelent meg
- A szakirodalommal összhangban az energiahatékonyság és a hulladékkezelés a két legjellemzőbb terület, a gyakorlatoknál ezek mellett a beszerzés és az élelmiszerhulladék fontos problémakörök
- Különlegesnek érzik magukat, ennek pozitív és negatív értelmezése

Implikációk

- Szabályozások és iránymutatások, ösztönzők
- Jógyakorlatok megosztásának élénkítése
- Edukáció

Kutatási korlátok és további kutatási irányok

- Kvalitatív kutatás korlátai
- Az elméleti telítődést a kutatás még nem érte el
- Túlsúlyban a vidéki szolgáltatók, fővárosi szálláshelyszolgáltatók erőteljesebb bevonása
- A rendezvényszervezéshez kapcsolódó egyéb szolgáltatói szektor bevonása

**Köszönöm
a figyelmet!**

Boros Kitti

Email: kitti.boros@uni-corvinus.hu